

Име

Държавно лесничество "Малко Търново", административна принадлежност РУГ Бургас. Лесоустройствен проект 1998 година, ревизионен период 1987-1997.

Местонахождение

ДЛ "Малко Търново" е получило името си от гр.Малко Търново, който се намира приблизително в средата на територията му и е седалище на неговата администрация. Лесничеството се намира в най-южната част от територията на Бургаска област. На североизток граничи с ДЛ "Граматиново" по р.Велека; на изток с ДЛ "Кости"; на юг и югозапад с Република Турция и на запад, северозапад и север с ДЛ "Звездец". ДЛ Малко Търново е разположено на територията на община Малко Търново и обхваща землищата на пет (5) населени места: гр.Малко Търново и селата Бръшлян, Стоилово, Сливарово и Граматиново.

Географско положение

ДЛ "Малко Търново" се намира в Югоизточна България и заема част от северните склонове на Странджа планина, непосредствено до държавната ни граница с Република Турция. По форма наподобява неправилен четириъгълник с диагонали северозапад-югоизток - 28 км и север-юг - 17 км въздушно по права линия.

Релеф

Територията на лесничеството е хълмисто-планинска с широки заоблени била и дълбоко врязани реки и долове. Централната част на стопанството, в посока от запад към изток, се пресича от билото "Голямо бърдо", което идва от Турция и завършва при Черно море. Това било е водораздел между водосборните басейни на реките Велека и Резвая. От него се спускат множество второстепенни била, нарязани от по-малки и по-големи долове, дълбоко врязани в терена, което характеризира един силно пресечен релеф.

Най-високата точка в лесничеството е връх "Градище" - 709 м н.в., а най-ниската точка е при водослива на Влахов дол с р. Велека - 40 м н.в. Преобладават терени с надморска височина от 201 до 400 метра, което представлява 63,2% от дървопроизводителната площ. Средната надморска височина на дървопроизводителната площ е 334 метра.

Таблица № 1

за разпределението на дървопроизводителната площ според наклона на терена

Степен на наклона	Площ в хектари	%
равно (0-4)	75,4	0,5
полегато (5-10)	382,6	2,3
наклонено (11-20)	6106,1	36,6
стръмно (21-30)	9070,3	54,4
мн.стръмно (над 31)	1037,7	6,2
Общо:	16672,1	100,0

Хидроложки условия

Хидрографската мрежа на лесничеството е образувана от водосборните басейни на реките Велека и Резвая. Отточният режим на тези реки в района на лесничеството се характеризира с относителна постоянност, докато режима на техните притоци е непостоянен и силно променлив.

Река Велека прави много завой по течението си, като образува почти пълни окръжности и елипси с диаметър 1 км, наречени "буджаци". Бреговете ѝ са стръмни и много стръмни. Приема много притоци, идващи основно от северните склонове на вододела "Голямо бърдо". По-големи от тях са Мечи дол (Ай дере), Качулски дол, Драгановски дол, Влахов дол и други.

Река Резвая извира на територията на Република Турция и тече по държавната ни граница. Приема притоци от южните склонове на "Голямо бърдо", най-голям от които е Делийска река (с целогодишен отток).

През лятото и по-голямата част от есента дебитата на тези притоци силно намалява и почти всички пресъхват.

Геоложки строеж

Странджа планина е млада планинска верига, като в изграждането ѝ участват наслаги от горната, средна и долна юра.

Основните скали в района на лесничейството са представени от глинести, амфиболови и хлоритови шисти и няколко вида варовици. Преобладаващо разпространение имат различните видове шисти. Те заемат 73% от територията на лесничейството, а различните видове варовици заемат 27% от територията.

Климатични условия

Според класификацията на Събев и Станев (1963) територията на ДЛ "Малко Търново" се намира в южната част на Странджанския климатичен район. Този район спада към Южнобългарската климатична подобласт на Континентално-средиземноморската климатична област.

Съгласно горскорастителното райониране този климатичен район попада в Южнокрайграничната горскорастителна област (Ю), подобласт Странджа (С), в долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори, подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (Ю-1-2) 0-600 м н.в.

Климатът в района на ДЛ "Малко Търново" се отличава със следните особености: сравнително мека зима с голямо количествено валежи, от които 40% сняг; хладна пролет със сравнително малко валежи, поради охлаждащото влияние на морето, което прониква по долините на Велека и Резвая и може да доведе до закъснение в стабилното установяване на температурите над 5°C и над 10°C; лятото е слънчево, сухо и топло, рядко горещо; есента е по-топла от пролетта (пак поради влиянието на морето) и с по-големи валежи.

Средната годишна температура е 11,3°C, като през всичките месеци на годината тя е положителна. Най-ниска е през месец януари: 1,4°C, а най-висока през юли: 20,6°C.

Средната дата на първата снежна покривка е 12 декември, а на последната - 21 март.

Средния брой на дните със снежна покривка е 96 дни, а средната височина на снежната покривка е 20 см. Периодът на активна вегетация за дървесните видове е със средна продължителност 203 дни.

Данни за температурата на въздуха и за количеството на валежите са представени съответно в Таблица № 2 и Таблица № 3.

Таблица № 2
за температурата на въздуха

Климатичен район с надморска височина в метри	Средна годишна температура	Средна годишна абсолютна минимална	Средна годишна абсолютна максимална
Странджански район южна част (150-450 м н.в.)	11,3	-22,3	40,5

Таблица № 3
за количеството на валежите

Климатичен район с надморска височина в метри	Сума валежи годишно в мм	Месец с максимална валежна сума	Месец с минимална валежна сума
Странджански район южна част (150-450 м н.в.)	800-950	XII	VIII

Почви

Почвите са представени от следните типове и подтипове: канелена горска излужена, жълтоземно-подзолиста и хумусно-карбонатна.

Таблица № 4
за разпределението на дървопроизводителната площ по почвени типове

Типове горски почви	Площ в ха	%
канелена излужена	11502,6	69,0
жълтоземно-подзолиста	4561,9	27,4
хумусно-карбонатна	607,6	3,6
Всичко:	16672,1	100,0

Ерозионните процеси са развити в слаби размери главно край гр.Малко Търново, Мечи дол (Ай дере) и р.Велека. На територията на горско стопанство "Малко Търново" се среща ерозия тип площна върху 266,4 хектара.

Растителност

Съгласно възприетото горскорастително райониране на България, районът на ДЛ "Малко Търново" попада в Южна горскорастителна област, подобласт Странджа. По отношение на вертикалното райониране територията на лесничейството е в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-800 м н.в.), подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-600 м н.в.). В този подпояс се намира цялата дървопроизводителна площ на лесничейството.

От естествено растящите дървесни видове най-голямо разпространение имат благун, зимен дъб, източен бук, цер, габър, келяв габър. По ограничено се срещат брекиня, сребролистна липа, клен, трепетлика, лъжник (странджански дъб), мъждрян и други. В резултат на комбинираното влияние на Черно и Средиземно море в район с преходен умерено-средиземноморски климат се създават благоприятни условия за развитие на хидротермична горуново-благунова и мезофилна букова формация.

Изкуствено са внесени черен и бял бор, зелена дуглазка, веймутов бор, атласки кедр, лиственица от иглолистните и благун, зимен дъб и червен дъб, акация и други от широколистните дървесни видове.

От храстите най-често се срещат глога, дряна, леската, шипката. В резултат на споменатата по-горе климатична особеност тук се срещат храстови видове като странджанска зеленика, странджанска боровинка, лавровишня, джел, понтийско бясно дърво, рускус, калуна, мушмула, характерни само за този район.

Тревната покривка е представена от житни, ягода, папрат, къпина, коприва, жълт кантарион, мащерка и характерния за този район източен лопух.

Таблица № 5
Разпределение на площта по дървесни видове

Дървесни видове	Сегашен състав		Бъдещ състав	
	Залесена площ в ха	в %	Залесена площ в ха	в %
Бял бор	502,6	3,0	6,3	-
Смърч	1,8	-	0,8	-
Черен бор	1486,8	8,9	283,0	1,7
Лиственица	3,7	-	3,8	-
Веймутов бор	1,7	-	2,5	-
Зелена дуглазка	110,9	0,7	107,4	0,6
Атласки кедр	0,8	-	2,9	-
Туя	0,2	-	0,2	-
Морски бор	1,1	-	1,2	-
Червен дъб	11,8	0,1	14,0	0,1
Зимен дъб	6403,1	38,4	7769,6	46,6
Летен дъб				
Благун	2432,8	14,6	2671,6	16,1
Цер	591,8	3,6	585,7	3,5
Габър	212,0	1,3	121,0	0,7
Бряст				
Трепетлика	11,3	0,1	4,2	-
Явор	1,0	-	2,1	-
Бреза	0,1	-	-	-
Мъждрян	49,6	0,3	11,5	0,1
Орех	0,8	-	0,6	-
Акация	53,6	0,3	47,3	0,3
Космат дъб	13,9	0,1	13,9	0,1
Келяв габър	555,0	3,3	364,8	2,2
Еукомия	0,2	-	0,2	-
Брекиня	6,1	-	213,1	1,3
Източен бук	4170,6	25,1	4219,1	25,4
Джанка	-	-	4,2	-
Странджански дъб	-	-	23,9	0,1
Елша	0,5	-	-	-
Кестен	0,4	-	0,4	-

Клен	1,3	-	8,4	0,1
Круша	-	-	8,8	0,1
Леска	4,0	-	4,0	-
Дребнолистна липа	0,2	-	1,2	-
Сребролистна липа	30,4	0,2	134,6	0,8
Скоруша	0,3	-	14,0	0,1
Череша	-	-	10,2	0,1
Чинар	0,4	-	0,4	-
Шестил	-	-	3,0	-
Планински ясен	-	-	1,9	-
тп Vachelieri	0,7	-	-	-
тп I-214	0,7	-	-	-
Киселица	-	-	0,4	-
ВСИЧКО	16662,2	100,0	16662,2	100,0

Характеристика на горския фонд

Общата площ на горите на територията на ДЛ "Малко Търново" е 21385,4 хектара, от които предмет на този лесоустройствен проект са 17421,3 ха гори, горски пасища - 153,6 ха, изключени гори - 3648,5 ха и гори в селскостопанския фонд (ССФ) - 162,1 ха. За последните три (ГП, ИЗКЛ, ССФ) са изработени отделни проекти.

Таблица № 6
Разпределение на общата площ по вид на земите

Вид на земите	Площ в ха	%
Залесена площ	16662,2	95,7
Незалесена дървопроизводителна площ	9,9	-
Недървопроизводителна площ	749,1	4,3
Горски пасища	153,6	-
ОБЩО:	17574,8	100,0
в тч дървопроизводителна площ	16672,1	95,7

От залесената площ 13944,9 хектара (80,0%) са естествени насаждения и 2717,3 хектара (15,7%) - култури.

Таблица № 7
Разпределение на общата/залесената площ по вид на горите

Вид на горите	Площ в ха	%
Иглолистни	2554,0 / 2519,3	14,5 / 15,1
Широколистни високостъблени	11223,4 / 10755,7	63,9 / 64,6
За реконструкция	1296,3 / 989,4	7,4 / 5,9
Издънкови за прерастване	-	-
Издънкови за превръщане	2449,6 / 2346,3	13,9 / 14,1
Нискостъблени	51,5 / 51,5	0,3 / 0,3
ВСИЧКО:	17574,8 / 16662,2	100,0

Цялата площ на горите, предмет на устройство и на горските пасища, са в групата гори със специално предназначение - Народен парк. Разпределението на горите и голите горски площи по групи гори и функции е дадено в Таблица № 8.

Таблица № 8
Разпределение на общата площ по групи гори и функции

Групи гори	Иглолистни		Широколистни		Всичко	
	обща площ	залесена	обща площ	залесена	обща площ	залесена
ДС Функции	-	-	-	-	-	-
Защитни	-	-	-	-	-	-
Рекреационни	-	-	-	-	-	-
Защитени	2554,0	2519,3	14530,8	13810,7	17084,8	16330,0
Други	-	-	336,4	332,2	336,4	332,2
Общо ЗРЗТ	2554,0	2519,3	14867,2	14142,9	17421,2	16662,2
Общо ДСФ+ЗРЗТ	2554,0	2519,3	14867,2	14142,9	17421,2	16662,2
Горски пасища	-	-	153,6	-	153,6	-

ОБЩО	2554,0	2519,3	15020,8	14142,9	17574,8	16662,2
------	--------	--------	---------	---------	---------	---------

В лесоустройственият проект от 1987 година е предвидено общо ползване в размер на 307230 куб.м (средно годишно 27930 куб.м), от което 16470 куб.м годишно от главни сечи и 11460 куб.м годишно от отгледни сечи и санитарни сечи. Отсечени са общо 237049 куб.м (средно годишно 21550 куб.м) или 77,2% от предвиденото. Изпълнението от главни сечи е 109789 куб.м (ср. год. 9980 куб.м) или 60,6%, а от отгледни и санитарни сечи 127260 куб.м (ср. год. 11570 куб.м) или 100% от предвиденото. Настоящото лесоустройство предвижда общ добив от 379510 куб.м с клони или средно годишно 37950 куб.м.

Санитарно състояние на гората

Масови заболявания от гъби и нападения от насекомни вредители през по-голямата част на ревизионния период не са констатирани. Основните насекомни, гъбни и други вредители и болести по гората са педомерки и лисоврътки, гъбите, причиняващи съхнене по черния бор, белия бор и дъба, трахеомикоза по дъбовете, рак по бора, черен имел, нападения от горски мишки и други.

През последните години се появява масово съхнене на гората в цяла Странджа, но в района на ДЛ "Малко Търново" съхненето е в значително по-малка степен. Това се дължи на обстоятелството, че територията на лесничеството се намира в централните райони на Странджа планина с по-висока надморска височина и по-влажен климат. Положително влияние са оказали и изведените санитарни сечи в дъбовите насаждения и боровите култури. В някои случаи се налага и повторно извеждане на санитарни сечи. и други).

Странични ползвания

Таблица № 9
За страничните ползвания

Странични ползвания	Мярка	Предвидено по ЛУП (1987-1997) средногодишно	Реализирано средногодишно	Предвидено по ЛУП (1998-2007) средногодишно
Паша - площ	хектари	11287,9	5957,3	10467,2
Едър добитък	брой	7275	321	10467
Дребен добитък	брой	45152	5296	52335
Сено	тона	40	-	-
Листников фураж	пр.куб.м	200	-	200
Горски плодове	тона			5
Билки	тона			5
Гъби	тона			2

Лечебни растения

Няма данни.

Видове от "Червена книга на НР България" и защитени от закона

Данни за растителни видове с природозащитен статус са дадени при описанието на растителността и при защитени природни обекти.

Защитени територии

В района на стопанството се намират следните защитени обекти:

Резерват "Витаново", обявен със заповед №1113/03.12.1981 на МОПС, с обща площ 1104,6 хектара. Обявен е с цел да се запазят първичните гори от източен бук и горун, характерната флора и фауна за Странджа планина. Направена е флористична характеристика на резервата, при което са установени 462 вида висши растения от 264 рода и 69 семейства. Средноевропейските видове са 82, атлантическите - 26, медитеранските - 145 и понтийско-централно азиатските - 74. Евксинските видове са широко разпространени в резервата, като участват както в изграждането на съобществата (източен бук и източен горун), така и на подлеса (мушмула, дафне) и на тревния етаж (*Primula acaulis* subsp. *rubra*, *Trachystemon orientalis* и други). Установени са 26 терциерни реликти и 9 ендемити. От включените в Червената книга на България

са установени 20 вида редки и 10 вида защитени. Резерватът се намира в Природен парк "Странджа", изцяло зад граничните съоръжения.

Резерват "Средока", обявен със заповед №75/18.01.1989 на КОПС, с обща площ 488,5 хектара. Обявен е с цел запазване на характерните за този район горски екосистеми, находища на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове. Резерватът се намира в Природен парк "Странджа".

Природна забележителност "Естествено находище на синя хвойна", обявена със заповед №1427/13.05.1974 на МГОПС, с площ 2,0 хектара. Обявена е с цел запазване на единственото естествено находище на синя хвойна в Странджа и в Югоизточна България.

Природна забележителност "Скално образувание в м. "Каменска бърчина", обявена със заповед №206/23.03.1988 на МГОПС, с площ 0,2 хектара. Обявена е с цел запазване на характерните скални образувания. Предполага се, че мястото е служело за светилище на траките.

Природна забележителност "Вековно дърво" - горун, намиращ се в местн. "Стоиловска чичурка", в землището на град Малко Търново, с височина 15,5 метра, диаметър 1,30-1,32 см, обиколка 4,60 метра и възраст 250 години.

Защитена местност "Рудиново", обявена със заповед №332/16.05.1991 на МОС, с площ 15,3 хектара. Обявена с цел запазване на единственото в района находище на рядко срещаната и застрашена от изчезване странджанска боровинка.